

Arrest

nr. 246 703 van 22 december 2020
in de zaak RvV X IX

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat J. KILENDA KAKENGI BASILA
Ganshorenstraat 42
1082 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie, thans de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IXE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Congolese (D.R.C.) nationaliteit te zijn, op 7 oktober 2020 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 8 september 2020 houdende een bevel om het grondgebied te verlaten.

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 28 oktober 2020, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 25 november 2020.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken N. MOONEN.

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. TSHIBANGU-KADIMA, die *loco* advocaat J. KILENDA KAKENGI BASILA verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat E. WILLEMS, die *loco* advocaten C. DECORDIER en T. BRICOUT verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Op 8 september 2020 wordt verzoeker aangetroffen in illegaal verblijf naar aanleiding van een vreemdelingencontrole. Een administratief verslag wordt opgesteld met een proces-verbaal.

Op 8 september 2020 neemt de gemachtigde van de minister een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13), aan verzoeker ter kennis gebracht op dezelfde dag. Dit is de bestreden beslissing waarvan de motivering luidt als volgt:

"BEVEL OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN

Aan de Heer, die verklaart te heten:

Naam: M. K.,

Voornaam: P.

Geborendatum: (...)1976

Geboorteplaats: Kinshasa

Nationaliteit: Congo (Dem. Rep.)

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen(2),

- tenzij hij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven,
- tenzij er actueel een asielaanvraag hangende is in een van deze staten,
uiterlijk op 08/09/2020.

REDEN VAN DE BESLISSING:

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van de artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna 'de wet') en volgende feiten:

Artikel 7, alinea 1, van de wet:

- 1 ° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2, van de wet vereiste documenten.

De betrokken is niet in het bezit van een geldig visum/verblijfstitel op het moment van zijn arrestatie.

Betrokkene verklaart niet een gezinsleven of minderjarige kinderen in België te hebben, noch medische

problemen te hebben. Een schending van de artikelen 3 en 8 EVRM wordt niet aannemelijk gemaakt.

Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Minister in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan:

- Artikel 74/14 §3, 1°: er bestaat een risico op onderduiken.

Er bestaat een risico op onderduiken:

1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Betrokkene kan niet aantonen hoe lang hij reeds in België verblijft. Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij op hotel logeert."

2. Onderzoek van het beroep

2.1 In het eerste middel voert verzoeker de schending aan van de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Ter adstruering van het middel zet verzoeker het volgende uiteen:

"Le Conseil d'Etat refuse en principe qu'un requérant se limite à invoquer le terme générique de « principe de bonne administration ». A la rigueur, il lui donne le sens d'un « principe d'administration raisonnable, qui exclut l'erreur manifeste d'appreciation et implique l'obligation de motivation matérielle de tout acte administratif, l'interdiction de l'arbitraire et la nécessité de faire reposer toute décision sur des motifs exacts, pertinents et admissibles ». Ainsi entendu, le principe se distingue quelque peu du principe de légitime confiance (C.E., 27 mai 2008, Godard, n° 183.464) » cité par Marcelle MORIN et François BELLE FLAMME in ACTUALITE DES PRINCIPES GENERAUX EN DROIT ADMINISTRATIF, SOCIAL ET FISCAL sous la direction scientifique de Pierre-Olivier DE BROUX , Bruno LOMBAERT et François TULKENS, Des principes généraux en droit administratif et fiscal, Anthémis, Limai, 2015, p. 145.

En ce qui concerne le principe de minutie ou principe de prudence, Delphine De JONGHE et Pierre-François HENRARD font observer : « Tel qu'il est généralement appréhendé par le Conseil d'Etat, le devoir de minutie (zorgvuldigheidsbeginsel ou zorgvuldigheidsplicht) ou principe de prudence (voorzichtigheidsbeginsel), qui « ressortit aux principes généraux de bonne administration », signifie que l'administration doit préparer ses décisions de manière soigneuse et doit prendre en considération tous les éléments pertinents du dossier. » (Delphine DE JONGHE et Pierre-François HENRARD, « L'actualité des principes généraux de droit administratif et de bonne administration en droit administratif : questions choisies », in Actualité des principes généraux en droit administratif social et fiscal, op. cit.

pp. 21-22, n°24. Avec de nombreuses notes de jurisprudence). Quant aux différents types d'obligation qui découlent du devoir de minutie ou principe de prudence, ces auteurs, se fondant sur de nombreux cas jurisprudentiels, enseignent que « L'autorité est, en vertu de son devoir de minutie, tenue de « procéder à une recherche minutieuse des faits, de récolter les renseignements nécessaires à la prise de décision et de tenir compte de tous les éléments du dossier » afin qu'elle « puisse prendre sa décision en pleine connaissance de cause et après avoir raisonnablement apprécié tous les éléments utiles à la recherche du cas d'espèce. (Ibidem, p. 24 n° 26).3 ; « Toute décision de l'administration doit, en effet, en vertu du devoir de minutie, reposer sur des faits concrets, vérifiés, établis, recherchés de manière minutieuse et complète. » (Ibidem, p.24 n° 27).

Dans le cas d'espèce, manifestement, la partie adverse a méconnu ce principe de bonne administration car elle n'a pas vérifié le nouveau dossier du requérant et ne l'a pas auditionné.

Alors que

L'audition préalable du requérant lui aurait permis de mettre en évidence les éléments factuels fondamentaux invoqués par le requérant et constitutifs de circonstances exceptionnelles visés à l'article 9bis susdit."

2.2 Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat het bestuur zijn beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden. Dit impliceert dat de beslissing dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheid verplicht de overheid onder meer om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat de overheid met kennis van zaken kan beslissen (RvS 22 november 2012, nr. 221.475).

De bestreden beslissing is genomen met toepassing van artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna de vreemdelingenwet). Verzoeker is niet in het bezit van de bij artikel 2 van de vreemdelingenwet vereiste documenten, meer bepaald is hij niet in het bezit van een geldig visum of van een verblijfstitel op het moment van zijn arrestatie. Verzoeker betwist dit niet. Verzoeker verklaarde geen gezinsleven te onderhouden in het Rijk, geen minderjarige kinderen te hebben en geen gezondheidsproblemen. In weerwil van verzoekers betoog werd hij weldegelijk gehoord op 8 september 2020, voorafgaand aan het bestreden bevel. Uit het administratief rapport illegaal verblijf blijkt dat verzoeker werd gehoord door de politieambtenaar van politiezone Waasland-Noord.

Verder past de verwerende partij artikel 74/13, § 3, 1° van de vreemdelingenwet toe in de bestreden beslissing en wordt er aan verzoeker geen termijn voor vrijwillig vertrek toegestaan om de reden dat er een risico op onderduiken bestaat. Verzoeker betwist dit motief evenmin, laat staan dat hij het weerlegt.

Verzoeker laat na uiteen te zetten met welke elementen ten onrechte geen rekening is gehouden en maakt aldus een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel niet aannemelijk.

In de mate verzoeker verwijst naar een aanvraag om machtiging tot verblijf met toepassing van artikel 9bis van de vreemdelingenwet, ingediend op 28 november 2019, merkt de Raad vooreerst op dat het administratief dossier geen aanvraag bevat. Verzoeker heeft tijdens het gehoor ook geen melding gemaakt van een aanvraag. Bovendien, waar hij verwijst naar de uiteengezette uitzonderlijke omstandigheden in de aanvraag, laat hij thans na uiteen te zetten welke omstandigheden hem verhinderen terug te keren naar zijn land van herkomst. Ook tijdens het gehoor heeft verzoeker geen omstandigheden aangehaald die hem zouden verhinderen terug te keren. Verzoeker kan bezwaarlijk verwachten dat de verwerende partij rekening houdt met eventueel aangehaalde bijzondere omstandigheden in een aanvraag om machtiging tot verblijf, (aangenomen dat de verwerende partij kennis had van die aanvraag), terwijl verzoeker het zelf niet nodig vond om tijdens het gehoor voorafgaand aan de bestreden beslissing, omstandigheden aan te halen die hem zouden verhinderen terug te keren naar zijn land van herkomst. *In casu* dient te worden benadrukt dat de zorgvuldigheidsverplichting die rust op de bestuursoverheid evenzeer geldt ten aanzien van de rechtsonderhorige of, in het kader van een wederkerig bestuursrecht, de burger.

Bovendien toont verzoeker met zijn betoog niet aan dat er *in casu* een bepaling van materieel recht zou zijn geschonden, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat het indienen van een aanvraag met toepassing van artikel 9bis van de vreemdelingenwet de uitvoerbaarheid zou ophorten van een bevel om het grondgebied te verlaten of zou verhinderen dat na het indienen ervan nog een dergelijk bevel aan de vreemdeling wordt gegeven (RvS 22 juli 2002, nr. 109.500; RvS 3 juni 2004, nr. 132.035 en RvS

3 juni 2004, nr. 132.036). Verzoeker betwist niet dat hij in het Rijk verblijft zonder in het bezit te zijn van een geldig visum of verblijfstitel.

Het eerste middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

2.3 In het tweede middel voert verzoeker de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, van artikel 62 van de vreemdelingenwet en van de hoorplicht.

Ter adstruering van het middel zet verzoeker het volgende uiteen:

"En l'espèce, l'omission des éléments factuels pertinents que le requérant aurait pu faire valoir avant la prise de la décision querellée a, immanquablement, entraîné le défaut de l'obligation de motivation adéquate qui incombe à la partie adverse. En effet, Myria rappelle que « Le droit d'être entendu suppose qu'au moment de prendre la mesure, l'administration tienne compte des éléments invoqués et qu'elle les intègre dans sa motivation. Si elle ne le fait pas, elle viole l'obligation de motivation matérielle et formelle prévue à l'article 62 de la loi relative aux étrangers. » (S. JANSSENS et P. ROBERT, « Le droit d'être entendu en matière d'asile et migration : perspectives belge et européenne », Revue du droit des étrangers, 2013, 1.174, p. 382(Pièce 53, page 197 note de bas de page numéro 730).

Ce droit d'être entendu ne se limite pas à la matière d'asile. Il doit être étendu ipso facto à toutes les autres matières susceptibles d'affecter les intérêts des parties.

Le Conseil d'Etat a déjà arrêté que « L'exigence d'une motivation spécifique suppose que l'intéressé ait été en mesure de faire valoir ses arguments. » (C. E., 15 décembre 2015, n°233.257, publié le 09 juin 2017 par le Centre Charles De Visscher pour le droit international et européen (DROIT D'ETRE ENTENDU ET INTERDICTION D'ENTREE in <https://uclouvain.be/fr/instituts-recherche/iuri/cedie/actualites/c-e-15-decembre-2015-n-233-257.html>).

Dans l'éclairage que le Centre Charles De Visscher de cet arrêt, il est profondément instructif de lire : « En dehors de l'asile, la procédure administrative appliquée dans le contentieux administratif des étrangers est essentiellement écrite. Cela pose problème sur le plan des principes mais également au niveau pratique. En effet, l'administration dispose d'un pouvoir discrétionnaire pour prendre certains types de décisions, de sorte que l'étranger ne peut savoir avec précision les documents à produire. A cela s'ajoutent l'ignorance de nombreux étrangers et leur fragilité face à l'administration. Il est dès utile que l'administration prenne l'initiative de se renseigner. » (Idem).

Suivant le principe d'une bonne administration, et particulièrement les principes de précaution et minutie, chaque administration doit effectuer un contrôle concret, complet, loyal et sérieux des circonstances de l'affaire ; elle doit examiner les faits avec la précaution nécessaire, prendre les informations nécessaires lors de la prise de décision afin de prendre celle-ci en connaissance de cause et ce après avoir rassemblé tous les éléments nécessaires utiles pour l'examen de l'affaire (J. JAUMOTTE, « Les principes généraux du droit administratif à travers la jurisprudence administrative », in Le Conseil d'Etat de Belgique, cinquante ans après sa création (1946-1996), ULB, Bruxelles, 1999, p. 687) ;

Que selon les dispositions visées au moyen, l'administration doit motiver ses décisions tant en fait qu'en droit ;

Que cette obligation de motivation formelle à laquelle est tenue l'autorité administrative doit permettre au destinataire de la décision de connaître les raisons sur lesquelles celle-ci se fonde, en faisant apparaître de façon claire et non équivoque le raisonnement de son auteur, afin de permettre au destinataire de la décision, le cas échéant, de pouvoir la contester dans le cadre d'un recours et à la juridiction compétente, d'exercer son contrôle à ce sujet.

Que dans le cadre du contrôle de légalité, le Conseil n'est pas compétent pour substituer son appréciation à celle de l'autorité administrative qui a pris la décision attaquée ; que ce contrôle doit se limiter à vérifier si cette autorité a pris en considération tous les éléments de la cause et a procédé à une appréciation largement admissible, pertinente et non déraisonnable des faits qui lui sont soumis. » (CCE 103.9976, 31 mai 2013).

Que les articles 2 et 3 de la loi du 28 juillet 1991, ainsi que les principes de précaution et de minutie, obligent l'autorité à mentionner dans l'acte administratif les motifs de droit et de fait qui forment la base de la décision, et de manière adéquate (C. E., 6 septembre 2002, n°I 10.071 ; C.E., 19 mars 2004, n°129.466 ; C. E., 21 juin 2004, n°132.710)

Attendu que le terme « adéquat » implique que la motivation fournie en droit et en fait doit prendre en compte, de manière proportionnée, les différents éléments soumis à son appréciation ;

Attendu que, dans le cas d'espèce, la partie adverse n'a pas examiné in concreto le dossier de la partie requérante.

Que l'article 62 de la loi du 15 décembre 1980 prévoit que « Les décisions administratives sont motivées. »

Que l'article 2 de la loi du 29 juillet 1991 élève comme principe que chaque décision administrative de portée individuelle doit faire l'objet d'une motivation formelle. L'article 3 quant à lui prévoit que « La motivation exigée consiste en l'indication dans l'acte, des considérations de droit et de fait servant de fondement à la décision. Elle doit être adéquate. »

Que vu le principe de prudence et minutie dans la motivation des actes administratifs, il convenait à la partie adverse de se faire délivrer toutes les pièces du dossier administratif du requérant ;

Que c'est à dessein que la partie adverse s'est abstenu de faire cet exercice.

Que vu ce qui précède, les principes et dispositions prévus au moyen sont violés."

2.4 De uitdrukkelijke motiveringsplicht zoals neergelegd in artikel 62 van de vreemdelingenwet en in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 heeft tot doel de bestuurde in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid de beslissing heeft genomen, zodat kan worden beoordeeld of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. Voornoemde artikelen verplichten de overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een afdoende wijze (RvS 6 september 2002, nr. 110.071; RvS 19 maart 2004, nr. 129.466; RvS 21 juni 2004, nr. 132.710). Het begrip 'afdoende' impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing.

De Raad stelt vast dat de juridische en de feitelijke motieven die de bestreden beslissing onderbouwen eenvoudig in deze beslissing kunnen gelezen worden. Er wordt immers verwezen naar artikel 7, eerste lid, 1° van de vreemdelingenwet en geduid dat verzoeker in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de vereiste documenten. De gemachtigde geeft aan dat hij niet in het bezit is van een geldig visum of verblijfstitel op het moment van zijn arrestatie. De feitelijke gegevens waarom de gemachtigde meent toepassing te moeten maken van één van de criteria van artikel 7 van de vreemdelingenwet worden aldus vermeld. Ook wordt duidelijk aangegeven op grond van welke van de verschillende bepalingen van artikel 7 van de vreemdelingenwet het bevel om het grondgebied te verlaten wordt gegeven. Verder wordt er verwezen naar artikel 74/14, § 3, 1° van de vreemdelingenwet en geduid waarom hem geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan, met name omdat er een risico bestaat op onderduiken. Verzoeker betwist dit niet. Tevens dient te worden opgemerkt dat indien een beslissing gemotiveerd is met algemene overwegingen of zelfs een voorbeeld zou zijn van een stereotiepe, geïkrite en gestandaardiseerde motivering, dit louter feit op zich alleen nog niet betekent dat de bestreden beslissing niet naar behoren gemotiveerd is (RvS 27 oktober 2006, nr. 164.171 en RvS 27 juni 2007, nr. 172.821). Verzoeker maakt niet duidelijk op welk punt deze motivering hem niet in staat stelt te begrijpen op welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is gegronde derwijze dat hierdoor niet zou zijn voldaan aan het doel van de formele motiveringsplicht. Overigens blijkt uit het verzoekschrift dat verzoeker niet betwist dat hij niet over de vereiste documenten beschikt om in het Rijk te verblijven. Bijgevolg dient vastgesteld te worden dat verzoeker deze motivering niet weerlegt. De motivering is juist, draagkrachtig en pertinent. Een schending van de formele motiveringsplicht zoals deze voortvloeit uit artikel 62 van de vreemdelingenwet en de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 wordt niet aangetoond.

Waar verzoeker betoogt dat hij niet gehoord werd kan hij niet worden gevuld. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker werd gehoord door de politiezone Waasland-Noord voorafgaand aan het nemen van de bestreden beslissing. Verzoeker verklaarde geen gezinsleven te onderhouden in België, geen minderjarige kinderen te hebben en geen medische problemen. Aldus werd bij het nemen van de bestreden beslissing weldegelijk rekening gehouden met artikel 74/13 van de vreemdelingenwet en met de artikelen 3 en 8 van het EVRM. Verzoeker laat overigens na uiteen te zetten met welke elementen geen rekening zou zijn gehouden of waarom de motivering niet afdoende zou zijn. Verzoeker kon aldus tijdens het gehoor nuttig voor zijn belangen opkomen. Hij beperkt zijn betoog ook thans tot louter theoretische beschouwingen en laat na uiteen te zetten welke elementen hij had willen aanvoeren die de inhoud van de bestreden beslissing had kunnen beïnvloeden.

Waar verzoeker verwijst naar een hangende aanvraag om machtiging tot verblijf met toepassing van artikel 9bis van de vreemdelingenwet en betoogt dat hierover niet gemotiveerd werd, merkt de Raad op dat de bestreden beslissing werd getroffen conform het model van de bijlage 13 bij het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Het volstaat dat een bevel om het grondgebied te verlaten de juridische en feitelijke vaststellingen bevat waarop ze gebaseerd is, *quod in casu*. Het dient niet te verwijzen naar,

noch te motiveren aangaande een aanvraag om verblijfsmachtiging om humanitaire redenen die het voorwerp is van een afzonderlijke beslissing, noch dient zij daarvan deel uit te maken. Het indienen van de aanvraag om verblijfsmachtiging heeft immers geen invloed op verzoekers illegale verblijfssituatie.

Het tweede middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

2.5 In het derde middel voert verzoeker de schending aan van artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 7 december 2000, in werking getreden op 1 december 2009 (hierna: het Handvest).

Ter adstruering van het middel zet verzoeker het volgende uiteen:

“En ce que :

« 1. Toute personne a le droit de voir ses affaires traitées impartialement, équitablement et dans un délai raisonnable par les institutions, organes et organismes de l’Union. Fr 30.3.2010 Journal officiel de l’Union européenne C83/399 ;

« 2. Ce droit comporte notamment :

- a) Le droit de toute personne d’être entendue avant qu’une mesure individuelle qui l’affecterait défavorablement ne soit prise à son encontre ;*
- b) Le droit de toute personne au dossier qui la concerne, dans le respect des intérêts légitimes de la confidentialité et du secret professionnel et des affaires ;*
- c) L’obligation pour l’administration de motiver ses décisions (...) »*

Alors que

La partie adverse, sachant pertinemment que la décision litigieuse affecterait inévitablement les intérêts du requérant, n’a pas cherché à entendre préalablement l’intéressé à l’effet de s’enquérir auprès de lui de toutes les démarches entreprises. Cette passivité de la partie adverse a déteint sur les intérêts du requérant.

Prise à la suite de la méconnaissance de son droit à l’audition préalable, la décision litigieuse n’est pas adéquatement motivée.

En effet, en France, le Conseil d’Etat a souligné notamment que « le respect du droit de ces ressortissants (des Etats tiers) d’être entendus qui relève des droits de la défense figurant au nombre des droits fondamentaux faisant partie intégrante de l’ordre juridique de l’Union européenne et consacré par la Charte des droits fondamentaux. Si l’obligation de respecter les droits de la défense pèse en principe sur les administrations des Etats membres lorsqu’elles prennent des mesures entrant dans le champ d’application du droit de l’Union, il appartient aux Etats membres, dans le cadre de leur autonomie procédurale, de déterminer les conditions dans lesquelles doit être assuré, pour les ressortissants des Etats tiers en situation irrégulière, le respect du droit d’être entendu. Le droit d’être entendu implique que l’autorité préfectorale, avant de prendre à l’encontre d’un étranger une décision portant obligation de quitter le territoire français, mettre celui-ci à même de présenter ses observations écrites et lui permettre sur sa demande de faire valoir des observations orales, de telle sorte qu’il puisse faire connaître, de manière utile et effective, son point de vue sur la mesure envisagée avant qu’elle n’intervienne. » PHILIPPE GRAVELEAU, « Obligation de quitter le territoire : droit de l’étranger d’être entendu », issu de Gazette du Palais-26/06/2014- n°177-page 29 commentant l’arrêt du CE 2ème et 7ème sous-sect. 4 juin 2014 ; n°370515, M. A. Publié au Recueil Lebon (rejet pourvoi/CAA Lyon, 14 mars 2013). T.Aureau, rapp. X.Somino, rapp. Publ in <https://www.lexenso.fr/lexenso/ud/uiTi%3AGPLI183x7>.

En Belgique, Myria rappelle :

« Dans le cadre juridique belge, le droit d’être entendu est un principe de bonne administration. Les principes de bonne administration sont des principes de droit non écrit qui trouvent leur origine dans la jurisprudence. Les pouvoirs publics ont aussi la possibilité d’ancrer ces principes dans un instrument légal. Trois éléments encadrent l’application du droit d’être entendu comme principe de bonne administration :

- 1. Il n’existe aucune disposition légale qui impose ce droit (Conseil d’Etat, 17 décembre 2010. n°209.855). (...) Dans le cadre juridique belge relatif à l’asile et à la migration, le droit d’être entendu a un ancrage légal, entre autres pour les demandes de protection internationale (...)*
- 2. L’autorité publique prend une décision individuelle qui occasionne un préjudice grave pour l’intéressé (...) » (Pièce 53 FOCUS : LE DROIT D’ETRE ENTENDU, page 197 avec notes doctrinales et jurisprudentielles).*

Myria relève aussi, dissertant sur « Le droit d’être entendu dans la jurisprudence du CCE », que « Désormais, le CCE applique le droit d’être entendu, comme principe général du droit de l’UE, aux décisions prises par les autorités belges en exécution de la législation européenne. C’est devenu une

jurisprudence constante du CCE », citant en cela à la note de bas de page 733 les arrêts du CCE : CCE, arrêt n°126158 du 24 juin 2014; CCE, arrêt n° 130247 du 26 septembre 2014 et CCE, arrêt n° 128856 du 6 septembre 2014, in FOCUS, page 197 (pièce 53).

Dans le cas d'espèce, si le requérant avait été entendu, la procédure aurait pu connaître une autre issue (probablement heureuse) que celle cristallisée dans la décision querellée. Le requérant aurait produit toutes les pièces en sa possession amassées depuis l'introduction de sa demande et la preuve que celle-ci es pendante devant les organes compétents.

Le Conseil du contentieux des étrangers a aussi décidé, parlant du droit d'être entendu avant toute décision individuelle qui cause grief, «qu'il s'agit d'un principe général du droit de l'UE et que les Etats membres sont donc tenus de le respecter en exécution du droit européen »(CCE, n°106.356 du 4 juillet 2014 ; CCE, n°106.875 du 17 juillet 2013 ; CCE, n°108.186 du 12 août 2013)(FOCUS , p. 198 ? Pièce 53, note de bas de page 737).

Il a été également décidé que « le CCE n'annule la décision contestée que si l'intéressé peut démontrer que, sans une violation du droit d'être entendu, la procédure aurait pu connaître une autre issue. Il ressort de la jurisprudence que, dans de nombreux cas, il n'est pas facile pour la partie requérante de démontrer que l'exposé de circonstances spécifiques lors d'une audition préalable aurait pu modifier la décision contestée. »(CCE, arrêt n° 129092 DU 10 SEPTEMBRE 2014. CCE, arrêt n°128355 du 28 août 2014; CCE, arrêt n°128798 du 4 septembre 2014) (FOCUS, p. 198, note de bas de page numéro 738 pièce 53. Lire aussi la page 199 de ce FOCUS(pièce 53 avec notes diverses).

Dans le cas le plus précis du requérant, il lui aurait été aisément de démontrer les avantages qui résulteraient de son audition préalable par la partie litigieuse.

En Belgique, le Conseil d'Etat rappelle que le droit pour toute personne d'être entendue est un principe général de droit de l'Union.(C.E., 15 décembre 2015, n°233.257, op. cit.). Le Centre Charles De Visscher pour le droit international et européen fait remarquer :

« Les arrêts de la Cour de justice de l'Union européenne relatifs à la directive retour ont souligné l'application du principe général garantissant le droit d'être entendu à la mise en œuvre de la directive retour (Mukarubega, 2014 (<http://curia.europa.eu/iuris/liste. is f2language=fr&num=C-I 66/13>) et Boudjida, 2014 (<http://curia.europa.eu/juris/liste;isf?language =fr&num =C-249/13>). Si le principe est acquis, les exigences pratiques qui en découlent restent incertaines, tant dans les arrêts européens que dans la jurisprudence interne. La tendance est à sanctionner la violation du droit d'être entendu lorsque le requérant soutient de manière sérieuse qu'une audition aurait changé l'approche de l'administration. Ainsi, le juge admet l'utilité du droit d'être entendu et annule l'interdiction d'entrée qui avait été prise sans audition préalable s'agissant d'un étranger qui a deux frères vivant en Belgique de sorte qu'il démontre les chances sérieuses qu'il avait d'obtenir une réduction d'entrée en cas d'audition. L'argument tiré du droit d'être entendu n'est pas purement théorique, son effet utile étant démontré (CCE, 27 août 2014, n°0128.272(<http://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/AI 28272. AN.pdf>)).

Le Centre Charles De Visscher relève que « Dans un autre arrêt, le C.C.E. souligne qu'il « ne peut que constater qu'en ne donnant pas au requérant la possibilité de faire connaître, de manière utile et effective, son point de vue avant l'adoption de l'acte attaqué, qui constitue une décision susceptible d'affecter de manière défavorable ses intérêts, a fortiori dans la mesure où elle fixe une interdiction d'entrée de deux ans, la partie défenderesse n'a pas respecté son droit d'être entendu en tant que principe général du droit de l'Union européenne »(...) »(C.C.E., 19 mars 2015, n°140.336 (<http://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A141336.AN.pdf>)).

L'utilité de l'audition, en ce qui concerne le requérant, ne fait l'ombre d'aucun doute.

S'agissant d'un ressortissant albanais, dans son arrêt du 27 août 2014, « le Conseil du contentieux des étrangers a conclu à l'annulation d'une décision d'interdiction d'entrée de cinq ans en violation du droit d'être entendu, considéré comme un principe général de bonne administration. Il a considéré que le fait, pour l'administré, de ne pas avoir été entendu, entraîne en l'espèce la conséquence qu'il n'a pas pu fournir à l'administration des informations qui étaient de nature à influencer le sens de la décision prise. Dans cette mesure, le droit d'être entendu a été violé et la décision attaquée doit être annulée. » (C.C.E., 27 août 2014, n° 128.272, publié le 14 juin 2017 par le Centre Charles De Visscher, LES CONSEQUENCES DE LA VIOLATION DU DROIT D'ETRE ENTENDU SUR LA LEGALITE D'UNE MESURE D'INTERDICTION D'ENTREE, <https://uclouvian.be/fr/instituts-recherche/iuri/cedie/actualites/c-c-e-27-aout-2014-n-128- 272.html>).

En droit européen, rappelle le Centre Charles De Visscher, citant la C.U.J.E. dans son arrêt du 22 novembre 2012 dans l'affaire M. M. c ; Irlande, §87 « le droit d'être entendu, prévu par l'article 41 de la Charte, «garantit à toute personne la possibilité de faire connaître, de manière utile et effective, son point de vue au cours de la procédure administrative avant l'adoption de toute décision susceptible d'affecter de manière défavorable ses intérêts. » {Idem}. Dans l'affaire Sophie Mukarubega, La Cour de Justice de l'Union Européenn (cinquième chambre) a dit pour droit :

« Dans des circonstances telles que celles en cause au principal, le droit d'être entendu dans toute procédure, tel qu'il s'applique dans le cadre de la directive 2008/115/CE du Parlement européen et du Conseil, du 16 décembre 2008, relative aux normes et procédures communes applicables dans les Etats membres au retour des ressortissants de pays tiers en séjour irrégulier, et, notamment, de l'article 6 de celle-ci, doit être interprété en ce sens qu 'il ne s'oppose pas à ce qu'une autorité nationale n'entende pas le ressortissant d'un pays tiers spécifiquement au sujet d'une décision de retour lorsque, après avoir constaté le caractère irrégulier de son séjour sur le territoire national à l'issue d'une procédure ayant pleinement respecté son droit d'être entendu, elle envisage de prendre à son égard une telle décision, que cette décision de retour soit consécutive ou non à un refus de titre de séjour. » (<http://curia.europa.eu/iuris/document?print.ist?doclang:=FR&text=pageIdx=08part=l&mod=e=lst&docid=l59241&occ=first&dir=&cid=581133>, p. 15)

A ce stade, on ne saurait clore le développement de ce moyen sans relever qu'en tout état de cause, le texte visé au moyen fait partie de l'ordre juridique européen intégré en droit belge. L'article 41 a donc « un effet utile » et doit s'imposer face à la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers qui lui est hiérarchiquement inférieure. La doctrine enseigne que « La règle de l'effet utile permet à l'interprète de postuler que les auteurs du traité ont élaboré une disposition pour qu'elle s'applique effectivement, pour aboutir à une interprétation efficace (*fut res magis valeat quam pereat*) » (PHILIPPE CURRAT, « L'interprétation du Statut de Rome », in Revue québécoise de droit international (2007) 20.1, p. 144). ”

2.6 Waar verzoeker de schending van de hoorplicht zoals bepaald in artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie aanvoert, kan worden geduid dat het hoorrecht, zoals neergelegd in artikel 41, lid 2 van het Handvest, bepaalt dat dit recht op behoorlijk bestuur met name het recht van eenieder behelst om te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pten 82 en 83). Uit de bewoordingen van artikel 41 van het Handvest volgt duidelijk dat dit artikel niet is gericht tot de lidstaten, maar uitsluitend tot de instellingen, organen en instanties van de Unie (HvJ 17 juli 2014, C-141/12, Y.S., pt. 67).

Dat recht maakt echter wel integraal deel uit van de eerbiediging van de rechten van verdediging, dat een algemeen beginsel van Unierecht is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 81; HvJ 5 november 2014, C-166/13, Mukarubega, pt. 45).

Volgens de rechtspraak van het Hof moet het recht om te worden gehoord, worden geëerbiedigd, ook al voorziet de toepasselijke wetgeving niet uitdrukkelijk in een dergelijke formaliteit (HvJ 18 december 2008, C-349/07, Sopropé, pt. 38; HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 86; HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., pt. 32).

De verplichting tot eerbiediging van de rechten van de verdediging van de adressanten van besluiten die hun belangen aanmerkelijk raken, rust op de administratieve overheden van de lidstaten wanneer zij maatregelen of beslissingen nemen die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., pt. 35). De beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten valt binnen de werkingssfeer van het Unierecht, aangezien de beslissing het gevolg is van de tenuitvoerlegging van de Terugkeerrichtlijn.

Er wordt op gewezen dat volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie een schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het recht om te worden gehoord, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 38 met verwijzing naar de arresten van 14 februari 1990, Frankrijk/Commissie, C 301/87, Jurispr. blz. I 307, punt 31; 5 oktober 2000, Duitsland/Commissie, C 288/96, Jurispr. blz. I 8237, punt 101; 1 oktober 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad, C 141/08 P, Jurispr. blz. I 9147, punt 94, en 6 september 2012, Storck/BHIM, C 96/11 P, punt 80).

Vooreerst merkt de Raad op dat verzoeker, in weerwil van zijn betoog, werd gehoord voorafgaand aan het nemen van de bestreden beslissing. Verzoeker kreeg weldegelijk de mogelijkheid nuttig voor zijn belangen op te komen. Hij verklaarde uitdrukkelijk geen gezinsleven te onderhouden in het Rijk, geen minderjarige kinderen te hebben in het Rijk en geen medische problemen te hebben.

In de mate verzoeker betoogt dat er ten onrechte geen rekening is gehouden met een aanvraag om machtiging tot verblijf met toepassing van artikel 9bis van de vreemdelingenwet, ingediend op 28

november 2019, merkt de Raad op dat het administratief dossier geen aanvraag bevat. In de mate verzoeker de mening zou zijn toegedaan dat hem geen bevel om het grondgebied te verlaten mocht worden afgegeven, nu hij een aanvraag om machtiging tot verblijf zou hebben ingediend die nog steeds hangende is, dient opgemerkt te worden dat een dergelijke aanvraag de uitvoerbaarheid van het thans aangevochten bevel niet opschort (*cf.* RvS 6 april 2000, nr. 86.715; RvS 22 juli 2002, nr. 109.500; RvS 6 februari 2004, nr. 127.903; RvS 3 juni 2004, nr. 132.035; RvS 3 juni 2004, nr. 132.036; RvS 7 januari 2005, nr. 138.946 en RvS 20 november 2006, nr. 164.950), of zou verhinderen dat na het indienen ervan nog een dergelijk bevel aan de vreemdeling wordt gegeven (RvS 3 juni 2004, nr. 132.036). Het indienen van een aanvraag op basis van artikel 9bis van de vreemdelingenwet heeft immers geen invloed op de verblijfsstatus van de vreemdeling en verhindert bijgevolg in principe niet dat ten aanzien van de vreemdeling een verwijderingsmaatregel wordt genomen (RvS 12 januari 2007, nr. 166.626).

Verzoeker haalt verder nergens een concreet element aan waarmee ten onrechte geen rekening zou zijn gehouden in de bestreden beslissing of waaruit zou kunnen blijken dat de besluitvorming een andere afloop had kunnen hebben. De schending van artikel 41 van het Handvest of van het hoorrecht als algemeen rechtsbeginsel wordt niet aangetoond.

Het derde middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

3. Korte debatten

De verzoekende partij heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als *accessorium* van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen. Er dient derhalve geen uitspraak gedaan te worden over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door de verwerende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechting op tweeëntwintig december tweeduizend twintig door:

mevr. N. MOONEN,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

dhr. M. DENYS,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. DENYS

N. MOONEN